

Календар знаменних і пам'ятних дат

Березень

1 березня – Всесвітній день цивільної оборони (*World Civil Defence Day*)

Цей Всесвітній день відзначається щорічно 1 березня. Оголошений він був за рішенням Генеральної Асамблеї Міжнародної організації цивільної оборони в 1990 році, оскільки саме 1 березня набрав чинності статут МОЦО, який ухвалили 18 держав. **Мета його проведення** – сприяти обізнаності суспільства про цивільний захист, готовності населення до правильного поведіння під час надзвичайних ситуацій; підняття престижу національних рятувальних служб, а також висловлення подяки працівникам служб, які захищають нас від лихих і надзвичайних ситуацій. День цивільної оборони в Україні в умовах воєнного стану особливо актуальний, оскільки від дій російської армії часто страждає мирне населення.

1 березня – 150 років від дня народження Олександра Мусійовича Щербини (1874 – 1934), українського філософа, тифлопедагога

Олександр Щербина – видатний учений-філософ, тифлопедагог (незрячий), психолог, педагог, професор, **засновник української тифлопедагогічної науки**. Він перший поставив й упровадив у життя питання про спільне навчання та виховання сліпих зі зрячими й залучення їх до трудової діяльності, був одним із організаторів кафедри тифлопедагогіки при Київському інституті народної освіти (1929, нині – Національний педагогічний університет імені М. Драгоманова). **Життя вченого – яскравий приклад, чого може досягти незряча людина за умови наполегливої праці**. Для поширення своїх поглядів О. М. Щербина виступав із публічними лекціями й доповідями, друкував багато статей із питань освіти та працевлаштування сліпих, брав участь у різних конференціях, з'їздах із педагогічних питань, зокрема про виховання та навчання сліпих. **У Харкові в серпні 1925 року** вчений був учасником Всеукраїнського курсу – семінару з підвищення кваліфікації робітників педагогічних вузів, **а в 1927 році – учасником Методичного з'їзду працівників педагогічних вузів України в Києві та з'їзду Всеукраїнської секції наукових працівників у Харкові**.

2 березня – Всесвітній день психічного здоров'я підлітків (*World Teen Mental Wellness Day*)

Нове свято, що з'явилося у 2020 році за ініціативи американського бренду молодіжного одягу Hollister. Проект, створений цією Компанією, полягає в допомозі різноманітним організаціям, діяльність яких пов'язана з психічною рівновагою підлітків. Ініціативу підтримала Міжнародна асоціація із запобігання самогубствам (IASP) і підтримується в усьому світі. Учені довели, що сучасне покоління тинейджерів має найгірше психічне здоров'я, проте частина підлітків намагається вести здоровий спосіб життя.

Для сучасних українських підлітків тема психічного здоров'я пов'язана з травмами, що спричинила війна. Це обов'язково мають урахувати дорослі, які знаходяться поруч із ними. **Мета проведення цього Всесвітнього дня** – підвищення обізнаності тинейджерів щодо психічного добробуту й подолання невпевненості в собі за допомогою спілкування з іншими, спорту, музики, танців. Відзначається щороку 2 березня.

3 березня – Всесвітній день письменника (*World Day of the writer*)

У всіх країнах щороку 3 березня відзначається це професійне свято літераторів. 12 – 18 січня 1986 року на 48-му Міжнародному конгресі учасники ПЕН-клубу (*назва організації – аббревіатура: Poets – поети, Essayists – есеїсти, Novelists – новелісти*) прийняли рішення оголосити 3 березня **Всесвітнім днем миру для письменника**. Сьогодні у світі налічується більше 200 тисяч професійних письменників, які пишуть більше ніж 150 мовами. Це також професійне свято редакторів, коректорів, критиків, культурологів, журналістів, істориків, інших майстрів слова, викладачів і студентів, усіх випускників філологічних факультетів закладів вищої освіти, шанувальників книги, усіх причетних до художнього слова. **Покликання його – шанувати літературних діячів, які проявили себе у справі захисту миру.**

У 2012 році за підтримки голови фонду «Нові традиції» Сергія Бондарчука письменниця Лариса Ніцой ініціювала щорічне святкування Всесвітнього дня письменника в Україні. Національна спілка письменників України – добровільна творча організація професійних літераторів: поетів, прозаїків, драматургів, критиків і перекладачів. Вона має власне книжкове видавництво – «Український письменник». У Будинку письменника працює одна з кращих бібліотек із книжковим фондом понад 110 тисяч томів. Вона виконує велику за обсягом інформаційну та бібліографічну роботу, постійно організовує книжкові ювілейні виставки сучасних письменників, популяризує нові надходження та висвітлює літературні події в Україні.

3 березня – Всесвітній день дикої природи (*World Wildlife Day*)

Науковці занепокоєні різким скороченням популяцій диких тварин, тому з метою підвищення обізнаності про дику фауну та флору світу Генеральна Асамблея ООН на 68 сесії (20 грудня 2013 року № 68/205) проголосила 3 березня Всесвітнім днем дикої природи.

Поширену інформацію до Всесвітнього дня дикої природи буде представлено на сайті КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» в розділі «Бібліотека».

3 березня – Всесвітній день дитячого телебачення та радіомовлення

Це одне з найбільш світлих і добрих свят. Започатковано у квітні 1994 року Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ). Із 2009 року відзначається щороку *першої неділі березня*. Усі провідні телерадіокомпанії світу в цей день насичують свої ефіри програмами, кінофільмами, мультфільмами для дітей, надають їм можливість спробувати себе в ролі працівників ТБ чи радіоведучих. **Мета його проведення** – привернути увагу суспільства до порушення прав дитини. У цей день дівчатка й хлопчики, які в майбутньому мріють про роботу в ЗМІ, можуть спробувати себе в

ролі операторів і монтажерів, ведучих і дикторів, репортерів, розповісти всім про свої мрії та плани.

Також цей день вважається професійним святом людей, які створюють контент для дітей цікавим і пізнавальним. Телеканали Польської Республіки TVP і TVP ABC адаптували казки та дитячі програми українською мовою для нашої малечі, німецький телеканал ARD створив для дітей з України інтернет-сторінку з передачами й мультиками українською мовою, чеський телеканал TV Nova транслює дитячу програму PlusPlus. Українські дитячі телеканали «ПлюсПлюс» і «Піксель» через додаток «Дія» можна переглядати в будь-якому куточку світу, а Національна суспільна телерадіокомпанія України запустила на своєму сайті аудіоказки українською у виконанні відомих особистостей.

4 березня – 140 років із дня народження Тетяни Якимівни Пати (1884 – 1976), майстрині декоративного розпису та декоративної графіки

Тетяна Пата – заслужена майстриня народної творчості, член Спілки художників України з 1950 року, відома як основоположниця школи петриківського розпису. Вона є автором ескізів рушників, килимів, розписів коминів; декоративних панно: «Калина» (1913), «Червона калина» (1919), «Букет» (1936), «Калина і квіти», «Павичі серед квітів» (1949), «Зозуля на калині» (1960), «Панно з птахами» (1976), «Майори» (1972). Також виконувала настінні розписи, оформлювала книжки, створювала художні листівки. Великому успіху Тетяна Пата завдячує зустрічі з істориком і етнографом Дмитром Івановичем Яворницьким, який першим сприяв громадському визнанню її творів як справжніх цінностей народного мистецтва.

Викладала майстриня в Петриківській школі декоративного розпису, під її керівництвом вийшло ціле покоління талановитих майстрів. Педагогічну роботу поєднувала з творчою. Про її творчість видано книгу «Петриківський розпис. Джерела» (Київ: Мистецтво, 2018).

5 березня – Всесвітній день енергоефективності (World Energy Efficiency Day)

Уперше ідея запровадити Всесвітній день енергоефективності з'явилась у 1998 році під час Міжнародної конференції з енергоефективності, що відбулася в Австрії. *Метою його було визначено* інформувати населення про важливість заощадження енергії та раціонального використання енергоносіїв, а також привернути увагу громадськості до необхідності активних дій з ефективногоощадного споживання енергії задля пом'якшення глобальної зміни клімату, що загрожує життю на нашій планеті.

Ці заходи в першій декаді місяця традиційно проводяться щорічно, оскільки проблеми, пов'язані з використанням енергії, набувають усе більшої актуальності. Енергозбереження стосується організаційних, правових, виробничих, наукових, економічних, технічних, а також інших напрямів. Заощаджені на енергозбереженні кошти рекомендується спрямувати на соціальний розвиток, охорону природи, розвиток інфраструктури тощо.

5 березня – 100 років від дня народження Івана Івановича Дорошенка (1924 – 1985), літературознавця, письменника, перекладача

Іван Дорошенко відомий як доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури Львівського університету, старший науковий співробітник відділу літератури Інституту суспільних наук АН України, член Спілки письменників України, який сприяв становленню молодих письменників, зокрема Валерія Герасимчука. Досліджував історію української літератури кінця XIX – початку XX століття. Автор літературознавчих досліджень про творчість Івана Франка, збірки оповідань і нарисів, циклу віршів. Переклав українською мовою твори словацьких письменників В. Міначи, К. Ярункової.

8 березня – Міжнародний жіночий день (*International Women`s Day*), повна назва – Міжнародний день боротьби за права жінок і міжнародний мир

Ця визначна дата, що відзначається щорічно, дозволяє оцінити досягнення жінок у різних сферах людської діяльності, зокрема культурні, політичні, соціально-економічні. Генеральна Асамблея ООН запропонувала (резолюція від 16.12.1977 № A/RES/32/142) всім зацікавленим державам безпосередньо використовувати день 8 березня для популяризації та реалізації рівноправності жінок. *Міжнародний жіночий день є закликом до гендерної рівності у світі, вільному від упереджень, стереотипів і дискримінації.*

9 березня – 210 років від дня народження Тараса Григоровича Шевченка (1814 – 1861), Великого Кобзаря

У свідомості кожного українця Тарас Шевченко є національним героєм, життя і творчість якого надихає патріотів України на боротьбу за правду, свободу та майбутнє нашої країни.

Поширену інформацію до 210-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка буде представлено на сайті КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» в розділі «Бібліотека».

9 березня – 150 років від дня народження Софії Пилипівни Левицької (1874 – 1937), української художниці-емігрантки

Софія Левицька – одна з тих видатних українок, яких за кордоном знають більше, ніж на батьківщині, відома живописом і графікою у стилях кубізму та постімпресіонізму із впливом народного українського мистецтва. На початку XX сторіччя нею захоплювався весь мистецький Париж, а вона розповідала французам про рідне Поділля та поєднувала улюблений нею стиль кубізм із не менш улюбленими українськими мотивами.

У 1905 році батьки відправили її в Париж до відомої школи Еколь де Боз-Ар. Успіхи Софії в навчанні настільки вражали, що вже через рік її допускають робити копії з картин у Луврі. Твори українки помічають, вона отримує все більше схвальних відгуків від відомих митців – художників і поетів. Самотужки перекладає французькою «Вечори на хуторі біля Диканьки» Миколи Гоголя, а також підготувала до видання власні ілюстрації.

Із 1910 року художниця ілюструє прозу й вірші. У 1913 році відбулася перша персональна виставка. Критики та глядачі порівнювали її роботи з поезією. У 1919 році Софія Левицька створила лінорит «Визволення України», де козак, поборовши двоголового орла, атакує білого. Своїх друзів, французьких художників, мисткиня закликала обов'язково їхати в Україну, багату на мальовничі краєвиди, які нічим не поступаються Французькій Рів'єрі.

10 березня – День Державного Гімну України

Свято було затверджене Кабінетом Міністрів України 7 грудня 2021 року. Державний Гімн України – один із головних державних символів України поряд із Державним Прапором України і Державним Гербом України. Офіційно музичну редакцію його прийнято Верховною Радою України 15 січня 1992 року, а текст затверджено Законом України «Про Державний Гімн України» 6 березня 2003 року. Дата святкування 10 березня обрана як день, у який уперше прозвучав твір композитора Михайла Вербицького на слова поета Павла Чубинського «Ще не вмерла Україна» в 1865 році в Перемишлі (Польща). Саме ним завершили концерт, присвячений Дню пам'яті Тараса Шевченка.

Сьогодні, коли українці ціною власних життів виборюють самобутність і волю нашої держави, Гімн України звучить особливо символічно. Слова його стверджують, що жодному ворогу не вдасться зламати наш дух, знищити наш народ і нашу країну, бо ми всі єдині.

11 березня – 140 років від дня народження Порфирія Кириловича Батюка (1884 – 1973), українського хормейстера, композитора, фольклориста, педагога

Порфирій Батюк – відомий учитель співу в гімназії в м. Зінькові (видав «Музичну хрестоматію для шкіл» і збірку шкільних хорів; засновник школи для диригентів сільських хорів; викладач методики на Педагогічних курсах, теорії музики та методики шкільного співу в Педагогічному технікумі в Охтирці Харківського округу; керівник хору в Архітектурному технікумі (Харків); диригент самодіяльних хорових колективів, методист Будинку художнього виховання дітей; старший науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН України. Збирав і досліджував українські народні пісні; автор фортепіанних п'єс на теми українських народних мелодій: «Дудочка», «Дзьобка», «Таночок».

На тексти поезій Тараса Шевченка композитор написав дитячі хори без супроводу («Заповіт», «Мені тринадцятий минало», «Річка» («Тече вода з-під явора»), романс для високого голосу із супроводом фортепіано «У гаю, гаю» (1962), мішані хори без супроводу «На могилі, на високій» і «Хай про тебе слава лине» (обидва на слова К. Яцика, 1961). Також Порфирій Батюк є автором музики до відомої пісні на слова С. Черкасенка «Тихо над річкою», рукописного «Збірника народних пісень для школи в обробці для хору з фортепіано».

14 березня – Міжнародний день боротьби проти гребель

Проведення цього дня започаткувала американська громадська організація «Міжнародна мережа річок» у березні 1997 року. Понад 20 країн підтримали рух проти гребель. Мета його – підвищення поінформованості суспільства про негативний вплив гребель на екосистеми річок і об'єднання зусиль людей усього світу в боротьбі проти них.

14 березня – Міжнародний день математики

На конференції ЮНЕСКО в листопаді 2019 року за ініціативою Міжнародної математичної спілки було започатковано нове наукове свято – Міжнародний день математики. Дата святкування обрана на честь Міжнародного дня числа «Пі» (це свято запровадив фізик із Сан-Франциско Ларрі Шоу, оскільки на американський манер 14 березня записується як 3.14). А також у цей день народився один із найвидатніших учених світу Альберт Ейнштейн. Уперше День математики відзначили у 2020 році. *Мета його проведення: підкреслити важливу роль математики, яка вважається королевою наук, у досягненні цілей ООН у галузі сталого розвитку, а також її значення в житті людини, зокрема в оптимізації транспортних і комунікаційних мереж, прогнозуванні погоди та в багатьох інших сферах; збільшити інтерес до математики, її застосувань, підтримати розвиток математичної освіти та привернути увагу до роботи математиків.*

14 березня – День українського добровольця

Пам'ятна дата встановлена Постановою Верховної Ради України (від 17.01.2017 № 1822-VIII) з метою вшанування мужності та героїзму захисників незалежності, суверенітету й територіальної цілісності України, сприяння зміцненню патріотичного духу в суспільстві, посиленню суспільної уваги та турботи до учасників добровольчих формувань. Відзначається щорічно 14 березня. Новий виток розвитку добровольчому руху надав Закон України «Про основи національного спротиву», ухвалений 16 липня 2021 року. Після того як Кабінет Міністрів України постановою від 29 грудня 2021 року № 1449 затвердив Положення про добровольчі формування територіальних громад, в Україні почали створюватися перші добровольчі об'єднання для територіальної оборони. Відповіддю на вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року країни-агресора став масштабний добровольчий рух. Десятки тисяч українців повернулися для захисту Батьківщини з-за кордону. Серед добровольців – відомі спортсмени, діячі культури, люди різних професій.

14 березня – 145 років від дня народження Альберта Ейнштейна (1879 – 1955), американського, німецького та швейцарського фізика-теоретика, громадського діяча-гуманіста

Альберт Ейнштейн – один із найвизначніших фізиків і науковців ХХ століття, відомий доктор філософії, професор, академік, член Берлінської академії наук і багатьох академій наук світу, іноземних наукових товариств, почесний доктор близько двадцяти провідних університетів; засновник загальної та спеціальної теорій відносності, молекулярної фізики, квантової механіки; професор Цюріхського університету, директор фізичного інституту (Берлін), професор Берлінського університету,

Інституту перспективних досліджень (Принстон, США). Автор понад 300 наукових праць із фізики, а також близько 150 книг і статей у галузі історії та філософії науки.

Під час перебування в Японії вчений став лауреатом Нобелівської премії з фізики, особливо за відкриття закону фотоелектричного ефекту (1921 року). *Незадовго до смерті підтримав звернення до всіх держав відмовитися від ядерної зброї.*

15 березня – Всесвітній день захисту прав споживачів (World Consumer Rights Day)

Генеральна Асамблея ООН установила в 1983 році 15 березня як День захисту прав споживачів, а в 1985 перелік цих прав було розширено: додалися право на задоволення базових потреб, право на відшкодування, право на здорове навколишнє середовище, право на споживчу освіту. Для світової та європейської спільноти захист прав споживачів є важливим показником рівня демократичності держави.

Україна прийняла Закон «Про захист прав споживачів» у 1991 році. Була створена Державна інспекція з питань захисту прав споживачів, яка в 1992 році отримала статус Державного комітету України у справах захисту прав споживачів. *Один із головних принципів захисту прав споживачів ґрунтується на праві на належну якість і безпеку продукції.*

17 березня – 150 років із дня народження Августина Івановича Волошина (1874 – 1945), президента Карпатської України, державного, політичного діяча, педагога, Героя України, борця за незалежність України у ХХ столітті.

Августин Волошин багато зробив для розвитку культури й освіти Закарпаття як український педагог, культурно-освітній, релігійний і державний діяч; професор і директор Ужгородської вчительської семінарії, засновник об'єднання «Учительська 34 громада» та Педагогічного товариства Підкарпатської Русі, редактор журналу «Учительський голос», викладач педагогіки й завідувач кафедри філософії Українського вільного університету в Празі. Автор праць із педагогіки та психології, кількох десятків шкільних підручників: «Азбука», «Практична граматики малоруської мови», «Педагогічна психологія», «Педагогіка і дидактика», «Коротка історія педагогіки», «Логіка», «Коротка історія психології» та інших.

Згідно із заповітом свій маєток і заощадження заповідав єпархіальним училищам, учительським семінаріям, сиротинцям Карпатської України. 15 березня 2002 року Августина Волошину присвоєно звання «Герой України» (посмертно) із врученням ордена Держави.

20 березня – Міжнародний день щастя (International Day of Happiness)

Міжнародний день щастя проголошено Організацією Об'єднаних Націй 28 червня 2012 року (резолюція № 66/281). Відзначається щорічно 20 березня, у день весняного рівнодення, отже, цей день символізує рівне право на щастя кожного мешканця Землі. *Мета його проведення* – показати, що щастя є однією з основних цілей людства; нагадати урядовим організаціям, що під час визначення показників добробуту нації важливо враховувати рівень щастя, оскільки самі економічні

показники не відображають реальності. Учені запевняють, що задоволеність життям, відчуття щастя підвищує імунітет і покращує здоров'я в цілому. Отримати в цей день вітання від друзів і рідних, послати їм своє вітання – це також щастя. ***Також у цей день має прозвучати Міжнародне засудження воєнних дій країн-агресорів, які порушують найважливіше право людини.***

20 березня – Міжнародний день французької мови (UN French Language Day)

Свято було засновано Організацією Об'єднаних націй у 2010 році й відзначається щорічно для сприяння рівноправному використанню всіх шести офіційних мов ООН. Крім Франції, мова широко поширена в Бельгії, Швейцарії, Канаді та багатьох інших країнах. На сьогодні французька мова – один із найпопулярніших у світі об'єктів вивчення серед іноземних мов. Вона є офіційною та робочою мовою ООН із 1946 року. Число людей, здатних спілкуватися французькою, досягає майже 200 мільйонів.

21 березня – Всесвітній день поезії

З метою пропагування мистецтва поезії серед населення та сприяння культурному різноманіттю 30 сесія ЮНЕСКО 1999 року встановила Всесвітній день поезії, який відзначається щорічно 21 березня. Цей день, за її визначенням, має сприяти створенню в засобах масової інформації позитивного образу поезії як справжнього сучасного мистецтва, відкритого людям.

В українському календарі це свято вперше з'явилося у 2004 році й щороку відзначається на державному рівні. Поезія – не просто частина загальносвітової культури, а й одне з геніальних досягнень людства. Вона необхідна для встановлення діалогу між культурами та для гармонійної взаємодії між різними суспільствами. Особлива енергетика її здатна вести за собою, надихати й об'єднувати. Усього кілька поетичних рядків можуть передати романтичні почуття та філософські роздуми, радість життя та біль втрат. Поезія з давніх-давен завжди найпершою реагує на всі події, що змінюють хід історії та життя людини. ***Саме вірші в усі війни першими линуть із фронту, розкриваючи невисловлювані почуття. «Поезія – це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі» (Ліна Костенко).***

21 березня – Міжнародний день боротьби за ліквідацію расової дискримінації (International Day for the Elimination of Racial Discrimination)

Цей день започатковано рішенням XXI сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй 26 жовтня 1966 року як вшанування пам'яті 69 мирних демонстрантів, яких розстріляла поліція під час демонстрації 21 березня 1960 року в Південно-Африканській Республіці. Проголошуючи цей день, Генеральна Асамблея ООН закликала міжнародне співтовариство подвоїти зусилля з ліквідації всіх форм расової дискримінації, яка є злочином проти людської гідності.

Мета його проведення – наголосити на рівних правах людини, незалежно від раси чи етнічного походження; закликати суспільство до толерантності та поваги один до одного. Щорічно в цей день представництво ООН в Україні проводить різноманітні акції, брифінги міжнародних і українських організацій, конкурси

малюнків для дітей, щоб підкреслити ще раз важливість і необхідність виховання дітей з повагою до всіх культур.

21 березня – 140 років від дня народження Олексія Олексійовича Шовкуненка (1884 – 1974), українського художника, майстра пейзажу й портрета, заслуженого діяча мистецтв України

Олексій Шовкуненко – один із основоположників індустріального пейзажу, дійсний член Товариства художників Одеси, викладач живопису й рисунка Одеського політехнікуму образотворчих мистецтв, професор живопису Київського художнього інституту. У його творчій спадщині численні портрети письменників, акторів, скульпторів, інших відомих людей; будов Одеси, Дніпробуду, Луганська. Ім'ям художника названо Херсонський художній музей. Лауреат Державної премії України імені Т. Шевченка (1970).

23 березня – 120 років із дня народження Докії Кузьмівни Гуменної (1904 – 1996), письменниці, учасниці об'єднання українських письменників у діаспорі «Слово»

Докія Гуменна – одна з відомих українських письменниць в еміграції, літературна спадщина якої становить понад 30 томів. Літературну діяльність розпочала в Україні в середині 1920-х років. Друкувалася в журналах, входила до спілки селянських письменників «Плуг». Побачивши селянську працю в комунах, написала у своїх есе правду, за що піддалася критиці партійних органів. Не прийнята до новоствореної Спілки письменників України, Докія Гуменна була позбавлена можливості друкуватися, тому виїздила в археологічні експедиції, брала участь у розкопках трипільського поселення на Київщині. Згодом це все знайшло відображення у творах, які письменниця змогла написати, переїхавши 1943 р. до Львова, потім емігрувавши до Словаччини, Австрії, а з 1950 р. на постійному проживанні у США. Головний твір її життя – роман-тетралогія «Діти Чумацького Шляху» (вийшов чотирма книгами, 1948 – 1951 роки) про соціальну еволюцію українського села від кінця XIX до 30-х років XX століття.

25 березня – Міжнародний день пам'яті жертв рабства та трансатлантичної работоргівлі (*International Day of Remembrance of the Victims of Slavery and the Transatlantic Slave Trade*)

Започаткувала цей день пам'яті Генеральна Асамблея ООН 17 грудня 2007 року на честь святкування 200-річчя скасування трансатлантичної работоргівлі, за 400 довгих років якої постраждало близько 30 мільйонів осіб. Відзначається 25 березня щороку. **Метою визначено** вшанування пам'яті постраждалих від рабства, привернення уваги суспільства до наслідків дискримінації та порушення прав людини, підвищення поінформованості молодого покоління щодо наслідків работоргівлі, оскільки мільйони людей щороку стають жертвами работоргівлі, зтягнутими в цю пастку шляхом обману чи насильницькими методами. За даними ООН, щороку мільйони людей, переважно жінки та діти, стають жертвами обману й насильства, перетворюються на «живий товар» і зазнають експлуатації.

27 березня – Міжнародний день театру (*World Theatre Day*)

Святкування Міжнародного дня театру було встановлено в 1961 році у Відні на IX конгресі Міжнародного інституту театру при ЮНЕСКО. Діяльність цієї організації, згідно з її статутом, спрямована на укріплення миру і дружби між народами, на розширення творчого співробітництва всіх діячів світу. Це не просто професійне свято митців сцени, а також свято мільйонів глядачів. Відзначається щорічно 27 березня і в усіх країнах світу *проходить під девізом «Театр – засіб зміцнення миру та взаєморозуміння між народами»*. Театральне мистецтво з'явилося у Стародавній Греції, де костюмовані вистави влаштовували на честь вшанування бога Діоніса. Згодом, пройшовши великий шлях розвитку, театр відокремився від релігійно-народної спрямованості в самостійний різновид мистецтва. Тому сьогодні *Міжнародний день театру – це визнання театру як надбання культури та вшанування всіх театральних працівників*.

30 березня – 130 років із дня народження Миколи Павловича Барабашова (1894–1971), українського астронома, ректора Харківського державного університету (1943 – 1945), члена Міжнародного астрономічного союзу

Микола Барабашов навчався на фізико-математичному факультеті в Харківському державному університеті (1914 – 1919). З 1919 року працював в астрономічній обсерваторії та викладав в університеті, а також у Харківському технологічному інституті та Харківському інституті народної освіти. З 1930 року протягом кількох десятиліть керував Харківською астрономічною обсерваторією, з 1933 – завідувач кафедри астрономії Харківського університету, з 1934 – професор. У 1936 році за сукупністю праць, без захисту дисертації М. П. Барабашову присвоєно науковий ступінь доктора фізико-математичних наук, а в 1941 році – почесне звання «Заслужений діяч науки». Йому належать значні відкриття у вивченні планет сонячної системи: наукові праці вченого присвячені вивченню фотометричних властивостей поверхонь Місяця, Марса, атмосфер Венери та Юпітера. Автор близько 600 наукових праць, один із авторів і редактор першого «Атласу зворотного боку Місяця». Також великий учений проводив значну педагогічну та громадську роботу, був одним із засновників товариства «Знання» в Харкові, брав участь в організації Харківського планетарію. *Ім'я харківського вченого присвоєно кратеру на Марсі*.

Використані джерела:

1. Березень : свята та події. URL : <https://daytoday.ua/berezen-svyata-ta-podii/>

2. Міжнародні дні ООН. URL:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96_%D0%B4%D0%BD%D1%96_%D0%9E%D0%9E%D0%9D#:~:text=%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96_%D0%B4%D0%BD%D1%96_%D0%9E%D0%9E%D0%9D#:~:text=

**D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D0%B4
%D0%BD%D1%96%20%D0%9E%D0%9E%D0%9D%20%E
2%80%94%20%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%86%D1%96
%D0%B9%D0%BD%D0%BE%20%D0%B2%D1%81%D1%8
2%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5
%D0%BD%D1%96,%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C%
20%D0%B2%D0%B8%D0%B1%D0%B8%D1%80%D0%B0
%D1%94%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F%20%D1%81
%D0%B2%D0%BE%D1%8F%20%D1%82%D0%B5%D0%B
C%D0%B0%20%D0%B4%D0%BD%D1%8F
D0%B4%D0%BD%D1%8F.**

2. Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2024 – 2025 роках: Постанова Верховної Ради України від 21.12.2023. URL: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/245200.html

Матеріали підготовлені:
Жеребкіною З., завідувачем бібліотеки,
Павловою Г., бібліотекарем,
Писаренко Т., методистом КВНЗ
«Харківська академія неперервної освіти»